

Sygn. akt V CZ 25/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie ze skargi M. R.
o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego
w C. z dnia 17 lutego 2014 r.,
w sprawie z powództwa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
w W.
przeciwko M. R.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 czerwca 2015 r.,
zażalenia M. R. na postanowienie Sądu Okręgowego w C.
z dnia 14 sierpnia 2014 r.,

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie w części dotyczącej odrzucenia skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w C. z dnia 9 października 2012 r. sygn. akt [...];**
- 2. oddala zażalenie w pozostałej części;**
- 3) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawia do orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w C. odrzucił na podstawie art. 410 § 2 k.p.c., jako niedopuszczalną, skargę M. R. o wznowienie postępowania wskazując, że zgodnie z art. 399 k.p.c. przysługuje ona od prawomocnych wyroków oraz nakazów zapłaty, które w sprawie nie zostały wydane, a kwestionowanym przez skarżącego orzeczeniem jest postanowienie tego Sądu z dnia 17 lutego 2014 r. oddalające zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w C. z dnia 23 kwietnia 2013 r. o odrzuceniu sprzeciwu, a więc orzeczenie o charakterze formalnym.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Zarzucił naruszenie art. 410 § 1 w zw. z art. 399 k.p.c. przez nieprawidłowe przyjęcie, że kwestionowanym postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie jest postanowienie z dnia 17 lutego 2014 r. i w sprawie nie został wydany nakaz zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga czy zażalenie spełnia warunki formalne, zwłaszcza w świetle art. 87¹ § 1 k.p.c. i art. 394 § 2 w zw. z 394 § 3 k.p.c. Postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania zostało doręczone osobiście skarżącemu bez pouczenia o sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia, zaś po wniesieniu przez niego zażalenia osobiście sporządzonego, Sąd Okręgowy wezwał go do złożenia zażalenia sporządzonego przez adwokata lub radcę prawnego, co skarżący wykonał w określonym terminie.

Powyższe czynności Sądu drugiej instancji były oczywiście wadliwe. Z uwagi na treść art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a zażalenie wniesione osobiście przez stronę podlega odrzuceniu bez wdrażania procedury naprawczej z uwagi na brak zdolności postulacyjnej skarżącego. Umknęło nadto Sądowi, że w sprawie Sądu Rejonowego w C. zakończonej nakazem zapłaty z dnia 9

października 2012 r., sygn. [...] został ustanowiony, na etapie złożenia sprzeciwu od nakazu, pełnomocnik pozwanego, który uczestniczył w postępowaniu, które zakończyło się prawomocnym odrzuceniem tego sprzeciwu. Miał więc zastosowanie art. 91 ust. 1 k.p.c., pełnomocnictwo obejmowało bowiem z mocy prawa umocowanie reprezentowania skarżącego w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania, nawet jeżeli skarga ta została wniesiona przez niego osobiście, lecz pełnomocnictwo nie zostało wypowiedziane. W konsekwencji niedoręczenia pełnomocnikowi odpisu postanowienia o odrzuceniu skargi, termin do wniesienia zażalenia nie rozpoczął biegu, a złożenie zażalenia (przedstawionego Sądowi Najwyższemu do rozpoznania) nastąpiło w terminie ustawowym.

Ocena dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania w aspekcie charakteru prawnego zaskarżonego orzeczenia wymaga przede wszystkim analizy treści tej skargi i wniosków w niej zawartych, a w razie wniesienia jej osobiście przez stronę prawidłowego odczytania intencji skarżącego. W przedmiotowej skardze pozwany wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem z dnia 17 lutego 2014 r., sygn. .../14, ale też w punkcie czwartym zaskarżył w całości nakaz zapłaty w sprawie sygn. .../12. Przeważająca większość wywodów skarżącego odnosiła się do podstawy nieważności postępowania w sprawie zakończonej tym nakazem. O ile prawidłowe jest stanowisko Sądu Okręgowego w przedmiocie niedopuszczalności wznowienia postępowania zażaleniowego zakończonego postanowieniem z dnia 17 lutego 2014 r., o tyle niedopuszczalność uzasadniona charakterem orzeczenia nie zachodzi w odniesieniu do postępowania zakończonego prawomocnym nakazem. Ocena, czy zostały spełnione wymagania skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym nakazem (art. 409 k.p.c.) lub czy zachodzą przesłanki do zastosowania art. 410 § 1 k.p.c., powinna zostać dokonana przez sąd właściwy (art. 405 k.p.c.), przy czym wskazania wymaga, że sąd instancji wyższej jest właściwy wówczas, gdy w toku kontroli instancyjnej wydał orzeczenie merytoryczne.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ i art. 398¹⁵ k.p.c., o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygając zgodnie z art. 108 § 1 i 2 w zw. z art. 394 § 3, 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.

